The War of matter
(Milhemetha-homer)

5

b3:11

11

מלחמת החומר

בכבדות הרים בוב מעל הרצפה את המגבת המלוכלכת ומרח לתוכה מבין אצבעותיו את הבוץ החום, בלי להסיר עיניו מן הפסל הקרוב לסיומו. מי יכחיש, כי בריה נחמדה היא, לא רק בזכות קומתה. במשך ארבע שעות עמדה ורק לדקות מעטות שכבה וישבה והתעטפה בחן ובצניעות והתחממה קצת, הלא האויר האביבי היה בפנים יותר צונן מאשר בחוץ. נעימות היו ~~כלבב~~ המלים המעטות שאמרה בשתקנותה, וכנראה מתוך נימוסים, כדי להשיב, כדי לעודד בהבנה. גם הוא התנהג כמו מתוך מזימה לכבוש את לבה בהתנהגות למופת. אף מלה בנלית על יפיה לא יצאה מפיו. הלא העובדה, שפנה אליה, כבר היה בה כדי להעיד על הרושם הראשון, ואף לא הסתיר ממנה את ההתלהבות בה עבד והנציח את דמותה על כל פרטיה. בודאי לא התעלמה גם מן הריאליזם היתר, בו עיצב את משנה גופה. כשהסתכלה בסטודיו מסביב, יכלה בנקל להיוכח, שדרכו היה לסגנן, לסכם, בלי לעמוד על פרטים. כך יכלה להבין ובלי ספק הבינה, שגם הליכתו אחרי הטבע נבעה מהימשכו אליה, מהתפעלותו.

עוד עתה, כשעה אחרי שהלכה, לש את בשרה הפורח בהנאה ובריתוק, כאילו גילה בכל צעד ושעל פלאים חדשים; ואף החומר החום, הלח והרך היה הפעם חביב עד מאד. על אף עיפותו לא הצליח לנתק את עצמו מן ההשלמות והפיפורים וההחלקות והמירוקים. השינה, שנדדה בלילות, התקרבה עתה עד מגע קל, עד לטיפה, וכשהתאושש והזדקף, נבהלה השינה וברחה לה. בקרבתו בכל זאת נשארה וארבה לו, אולי במטבח התה הצמוד או בפרוזדור הקטן. משם תחזור ותחבקו בלי משים, בלתי נראית ובלתי נשמעת, היא תעטוף אותו בשלמתה הקלה והחמימה. אם לא תבוא במקומה אן אשתו לשים קץ לעבודתו-למשחקו. היא תדבר בחיבה או ביובש ותשמיע הרצאה קצרה וקולעת, כראוי לאשת-מדע, על עבודה מסודרת ולוח-זמנים של מתקבל על הדעת, על ארוחות לעתן והמנוחה הנחוצה. ואולי תדבר בעוקצנות, כאחת מבעלות הבית מן המנין, ולא תוכל להחביא את קנאתה, כי בודאי הספיקה לעמוד על מקומה המיוחד של הבחורה הזאת בשלב האחרון של חייו ועבודתו. הלא גם שכר איננה מקבלת. אילו יכול, היה נותן לה במתנה את הפסל הזה, לכשיגמר, רק אז תתמה אשתו עוד יותר, ומי יודע איך תתערב. הוא הפשיל את האשו ונשען על גב הכורסא, כאילו ככה רצה לנצל את הזמן הקצר עד התערבותה הבטוחה. עד שתבוא לקחת אותו הביתה או להכין לו ארוחה כאן ולהרעיש בכל כלי המטבח הקטן ולגרש את הדממה הטובה הזאת.

בוב בכלל מעודו לא אהב התערבויות למיניהן. מי שהכיר אותו היטב ולא רצה להפכו לאויב, היה צריך להניח לו לעשות מה שעשה, בלי

להרע ובלי להיטיב לו, ובלי להציע לו עסקים או תפקידים. אילו יכול, היה גם עתה מבקש משלושת האדונים הנכבדים, שילכו להם ויתנו לו מנוחה. לולא היה בכל גינוני נימוסיהם הטעם המוזר של איום נסתר, כאילו היה באפשרותם לאסור אותו ולהסיעו בעל כרחו למשהו בלתי רגיל ודחוף ביותר. לכן מוטב להשיב בנימוס ולהתלבש ולנסוע אתם. לא כדאי להתפלא, מוטב לקבל הכל כדבר מובן מאליו. לא קשה לקפיא את הפנים, שלא תיראה בהם כל תגובה על הפתעה ולא יתבטא כל תמהון. xxxxx לפיכך העמיד בוב פנים של פעולה שגרתית, כשהדריכו אותו אל השולחן שבראשו ישב האיש המפורסם, שאת שמו אין מפיצים ואת תמונתו אין מדפיסים, עם שאר אנשי שלטון, מי בלבוש אזרחי, מי במדים. יותר קשה היה לא להראות תדהמה ולשמור על החיצוניות האדישה, כשאשה אחת, שישבה לימין יושב-ראש האספה וקראה בכתבים שהיו מונחים על ברכיה, נשאה את עיניה, והיא אן אשתו, ומביטה אליו, כאילו נהגה תמיד להיפגש אתו בנסיבות כאלה. מול האיש העצום יש כסא פנוי, ועליו xxxxx מושיבים את בוב. הוא מתכונן להקשיב ולהשיב על xxxxx שאלות, אבל אין שואלים כלל. מישהו מסביר בקול, ואי-אפשר להבחין מי זה. המדבר נמצא באותו אולם ואינו נראה, רק קולו נשמע היטב בשתיקה הכללית. בוב מתחיל להבין את דבריו, אבל עדיין אין לו מושג, מדוע הזמינו אותו ומה רוצים ממנו ומה לעניינים אלה ולאשתו, כי ההסבר סובב את שאלת התהוות היקום. אמנם אין זאת אספה דתית ואין בדברי הנסתר טעם של בירור לימודי בלבד. הוא מבהיר, שכל החמרים נוצרו בדרך תנועתו של החומר הקדמון, ולפי שלבי התנועה התפלגו, וכך נבדלו זה מזה. אלא שעד עתה היו סבורים, כי ההבדלה וההשתנות היו תהליך כללי, שהקיף את החומר הקדמון כולו. ועכשיו גילתה אן, אשתו, שאותו החומר הקדמון לא נתפלג ונשתנה כולו, אלא חלק זעיר ממנו עוד נותר במצבו הראשון. על השריד הזה רק נודע, שנפחו זעיר, וצפיפותו עולה על הכל, ועל משקלו יש השערות מהשערות שונות וכן על חומו, ורק צבעו בטוח כי הוא לבן עד כדי סינוור גמור. לחיפושים אחריו יידרשו לפיכך כעין משקפים מיוחדים, והמומחים המייצרים אותם גמרו זה עתה את מאמציהם בהצלחה. אלא שתכונותיו של השריד הקדמון עתידות להשתנות, כי הוא עתיד לעבור את התהליכים בהם קדם לו כל שאר החומר הקדמון. אך על תהליכים אלה אפשר להשפיע, לחולל חלק מהם תיכף, להכפילו עד בלי די, לשנותו ולהפכו למה שרוצים, להפיק ממנו אנרגיה בלי שעור, ולהרוס וליצור עולמות. לכן כל אוצרות העולם אינם שקולים כנגדו, ובו פתרונים לכל השאלות, וביד משיגו השלטון בכל. נפט, יהלומים ומים כבדים נעשו כקליפת שום. החומר הפלאי נמצא במקום אחד בלבד על פני כדור הארץ, או בתוכו, ובשאר כוכבי הלכת

ובירחים איננו עוד. על כדור הארץ הוא מוכרח להימצא x באחת ממיני האדמות, ואן הוכיחה, שהוא בחומר, בחומר הקדרים והפסלים. בוב הביט אל ידיו שמהן לא הספיק לשטוף את הבוץ הזה, ידידו ושעשועו מנעוריו. מחשבתו חוזרת אל הפסל הגמור-כמעט, והוא מתחיל להבין למה קראו לו. אותו יציידו באמצעים כספיים אין ספור, ומשטרה וצבא יהיה ברשותו, והוא יעבור xxxx בכל הארץ ויחרים כל פסל xxxx עשוי מחומר, וכל גוש חומר שביד הקדרים xxxxxxxx והפסלים, וכל צעצוע עשוי מחרס וכל כד וכל צלחת שבעיר ובכפר. גם לארכיאולוגים לא יורשה עוד לחפור כאוות נפשם ובאטיותם הידועה. חפירותיהם יתנהלו בסיטונות, במהירות בזק ותחת פיקוח של שליחי בוב. בהון ישולם כל פירור וכל שבר, ואוי למי שיחביא חומר גלמי או מוצר גמור כלשהו. על בוב, כמובן, מוטל הביצוע של כל החיפושים והפיקוח עליהם. המונים ישישו לקראת הפיצויים שישולמו כיד המלך. אבל רבים, וביחוד ידידיו הוותיקים יתחננו לפניו שיחמול על מעשי-ידיהם, ומוריו המכובדים יבקשו רחמיו, שלא יקח מהם את מה שיקר כמו החיים עצמם, שיקח מה שירצה, מלבד הבוץ החום הזה. אבל הוא לא יחוס ולא ישא פנים. ברחבי הארץ יקשרו קשר להרגו, וזעם ויאוש לא יעמדו להם, כי שומרי ראשו יעשו את מלאכתם ללא חת. כנגד זה ינסה ליצור תחליף גם לאמנים, כי יש ויש חמרים סינטטיים, וכסף יש ויש, ובוב יתן הוראות להקמת מעבדה לניסויים, ועצם הכרזתו על המעבדה כבר תרגיע את האמנים הנסערים. במעבדה ובסניפיה גם יעסיק רבים מהם. שכר שמן קבל xxxx יקבלו. קשיים אחרים יגרמו המוזיאונים, שבניגוד לצו ייסגרו בפני פקידיו ושוטריו, אך גם נסיונות כאלה יחסל בן רגע. משביתות רעב ומהתאבדויות לא יתרשם. מה איפוא יעשו לו כל חבריו לשעבר, אלה שאתם למד ואתם בכה ואתם צחק ואתם התקוטט ואתם בילה, אם כי אן לא ראתה את הבילויים האלה בעין יפה. עכשיו היא יושבת ממול ומחייכת בסיפוק. והוא - איך הוא ישתלט על המצב וימנע בעד תוהו ובוהו? הלא מביאי החומר יתעשרו כל כך, xxx שיהיה צורך לגייס את כל כוח השלטון, כדי למנוע בעד התגברות השוד והתמוטטות המשמעת בקרב שומרי המשטר. חיל אנשים ומכונות יתחרו ביניהם בבדיקת השלל. במלוא הקיטור כבר עובדת תעשיית התחליפים העממיים, זו המייצרת את החפצים השימושיים, וגם היא תחת פיקוח חמור. אולם הסיכויים הגדולים למציאת השריד הקדמון אינם מובילים אל בתי האמנים והקדרים, לא אל חנויות ולא אל מגורי גדול וקטון ולא אל מוזיאונים. הלא המלאי הכביר של חומר גלמי הוא בטבע, ברמות הרים, במישור, בעמקים. מי ומי יכבשו את המחסנים הענקיים? האנשים היושבים כאן ליד בוב, לימינו ולשמאלו, הם שיהיו הממונים על המלאי הטבעי האדיר הזה.

בנוגע לשאר היבשות והאיים מכינים תכנית שלא היתה כמותה. מציעים לכל המדינות הצטרפות ושיתוף בסיכויים הגרנדיוזיים ופתרון מקיף לכל בעיותיהן. מברקים ואיגרות בעל פה באים כמטר. הממשלות מבקשות אחת אחת את סיפוח ארצותיהן ומכריזות על הצטרפותן. גם כאלה, שהיו עד כה מצחצחות חרבותיהן זו נגד זו, נכנסות בשלום אל המדינה המתרחבת עד אין סוף – לא, לא עד אין סוף*, כי מגוש ארצות גדול אחד אין עדיין תשובה, ולה מצפים ברטט. הנה המשלחת שיצאה שמה בטיל החדש, כדי להוסיף פיתוי ולחץ, חוזרת לפי שעה בלי הכרעה.

המצב מתוח ביותר, העצבים קרובים להיקרע. אין להפסיד עוד רגע. הלא אי אפשר היה שלא לגלות לפניהם את התכנית והם בין כה וכה ידעו הכל בעת ובעונה אחת עם אנ*, כי בידם מקלטים קולטי כל קרינה חזקה ממוח פעיל. מלבד זו המועברת אל מסלולים מיוחדים ומבוצרים בחומות של קרינות אחרות, והקמת חומות אלה אפשרית רק כשיודעים על קרינת המוחות לפני-כן. לשמירת הסודיות של הישיבה הזאת הפעילו מומחים את כל מערכת הביצור. הם אפילו עוקבים אחרי הנסיונות הנואשים של הצד השני לפרוץ ולחטוף את סודות הישיבה. הפחד מהתקפת פתע גובר גם שם ועלול להכשיל גם אותם וליטול מהם כל כושר שיקול קר. הצריך להרגיעם או לקדם פני התקפתם? בכל אופן אין לדחות את ההחלטה.

עם חלקו בגורל הכלל חושב בוב גם על גורלו שלו. ברי, שאת כל אשר לו אין לאל ידו למלט, וגם את הפסל הבלתי גמור עליו להקריב עוד מעט. הוא מציץ אל אן, והיא מחייכת. הייתכן? אולי גייסה את העולם דוקא נגדו? ושפיכות הדמים המתכוננת עתה אולי היתה מזימתה הפרטית? ואולי עתידות ארצות להישרף ועמים להיחנק, כדי שפסלו החדש לא יהיה עוד? האם היא מסוגלת לכל השטניות הזאת? הלא עוד מקרוב אהב אותה כל כך, והיא נתנה בו אמון והבטיחה לו ברגש, שלא תגביל את חרותו במאומה, ולא תתערב בפעולותיו האמנותיות, לא, היא לא תתערב, הלא הוא נגד התערבות כלשהי, והיא תניח לו, באמת ובתמים תניח לו.

אולם במשך השיחות על שאלות חיים או מות של העולם אסור היה לו לחשוב על עניניו הפרטיים, והעבירה הזאת התנקמה מיד, כי אחר המפנה האחרון לא עקב, את העיקר החמיץ. כנראה כבר התחילה מלחמת החומר, כי נוראות מתארעות. עיניו אינן רואות כלום, אולי כבר נתעוורו, ואזניו מלאות רעש אכזרי. המות משתולל. שחלילה וחלילה רק עליו לא ידלג, כי אז יישאר בחיים ואשמתו תהיה אתו, וחלקו בטבח לא ירפה ממנו. למה הסכים בשתיקה לפשע של מלחמת הכיבוש, למה לא הקריב את עצמו, כדי להציל חפים אין מספר, יונק ושב, למה הרס את יצירות האמנים ולמה נכנע והרס גם את דמותה שלה? שלפחות יבלע הרעש הקטלני גם אותו!

אלא שרעש כזה מוכר לו מאיזה עבר רחוק, בזוועה של קולות נפץ אלה חוזרים
כמו הדים מוזרים וזכרונות של סיוטים עברו. האם כבר טבע באיזה גלגול
אחר בהרס כללי? ואיך זה, שכעבור כל החורבן עודנו נושם ושומע את
הדומיה? הגא אפילו חש את גבו ואת ריפוד הכורסא ומעיז לפקוח עיניו.
ממול יושבת אן ומחייכת, אבל בלי האנשים ההם, היא לבדה. על השולחן
שתי כוסות תה. בפניה ניכר סיפוק והיא מביטה אל הפסל החדש: "עלית
על עצמך. זה הוא הישג יקר. אבל חייך יותר יקרים. נשתה ונסע הביתה.
שמע בקולי, אתה זקוק להרבה מנוחה, ומלבד זאת לא אתערב עוד".